

N:o 84.

Ank. till Riksd. kansli den 10 maj 1897, kl. 12 midd.

Utlåtande, angående beräkningen af statsverkets ordinarie inkomster.

(I. A.)

1:o). Efter det statsutskottet till behandling förehåft Kongl. Maj:ts proposition den 16 januari innevarande år angående statsverkets tillstånd och behof, i hvad densamma afser beräkningen af statsverkets inkomster, får utskottet nu, jemlikt § 53 regeringsformen och § 39 riksdagsordningen, uppgifva och föreslå de belopp, hvartill de *ordinarie inkomsterna* under nästkommande statsregleringsperiod för närvarande anses kunna upptagas.

Med hänvisande till den utredning beträffande beräkningen af hvarje särskild inkomsttitel, som i statskontorets vid statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 sistlidne januari fogade berättelse af den 10 december 1896 om statsverkets inkomster under det nästföregående året jemte förslag till deras beräknande vid föreliggande statsreglering finnes meddelad, får utskottet här nedan omförmåla de inkomsttitlar, öfver hvilka särskildt yttrande ansetts böra afgifvas.

Grundskatt. Enligt den utredning, som meddelats i de vid Kongl. Maj:ts till 1892 års urtima Riksdag aflåtna propositioner angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter med flera dermed

sammanhang egande ämnen bifogade utdrag af protokollet öfver finansärenden den 14 oktober samma år, skulle den grundskatt, hvarå afskrifning kunde ega rum, utgöra 4,604,819 kronor 29 öre. Tio procent derå motsvara 460,481 kronor 92 öre eller i rundt tal 461,000 kronor. I riksstaten för år 1897 är grundskatten upptagen med 1,905,000 kronor, hvilken summa, minskad med förenämnda 461,000 kronor, eller sedermera återstående 1,444,000 kronor torde böra i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag uppföras i riksstaten för år 1898.

Tillfälliga rotevakansafgifter. Vid beräkningen af denna inkomstitel, i hvilken ingå, jemte vakansafgifter af flera andra slag, äfven vakansafgifterna för de rusthåll vid skånska husar- och dragonregementena och de dubbelrotar vid Jemtlands hästjägarecorps, hvilka jemlikt 1892 års urtima Riksdags beslut skola sättas på vakans för samma regementens och corps' ombildning till värfvade, hade statskontoret på anförda skäl beräknat, att antalet vakanssatta nummer vid skånska husar- och dragonregementena vid 1898 års slut komme att utgöra sammanlagdt 857 samt motsvarande antal vakanta dubbelrotar vid Jemtlands hästjägarecorps eller Norrlands dragonregemente vid samma tid 122. Enligt chefen för finansdepartementet delgifna uppgifter, som af chefen för landtförsvarsdepartementet infordrats från vederbörande fördelningschefer, kunde emellertid, efter hvad i statsrådsprotollet meddelas, antalet vakanta rusthåll och rotar af ifrågavarande slag beräknas vid 1898 års utgång utgöra, vid de båda skånska kavalleriregementena tillhopa 850 rusthåll och vid Norrlands dragonregemente 109 dubbelrotar. Om, med bibehållande i öfrigt af det utaf statskontoret tillämpade beräkningssätt, dessa siffror i stället för de af statskontoret antagna inginge som led i beräkningen, blefve inkomstitelns slutsumma 206,404 kronor eller i jemnadt tal 206,000 kronor, med hvilket belopp departementschefen hemställt, att inkomstiteln tillfälliga rotevakansafgifter må i riksstaten för år 1898 upptagas, och har utskottet icke haft något att häremot erinra.

Soldatvakansafgiften, i riksstaten för år 1897 upptagen med 56,000 kronor, motsvarande fyrtio procent af afgifternas värde, torde, med afseende å den för år 1898 medgifna ytterligare lindring af tio procent, böra, på sätt Kongl. Maj:t, enligt statskontorets hemställan, föreslagit, för nämnda år uppföras med ett nedsatt belopp af 42,000 kronor.

Båtsmansvakansafgiften. Med hänsyn dertill, att lindringen under hvart och ett af åren 1896 och 1897 skulle ega rum med *sextio* procent af besvärets värde, blef båtsmansvakansafgiften, under hvilken inkomstitel jemväl ingå afgifter af på tioårig vakans satta rusthåll i Blekinge

och i Södra Möre härad af Kalmar län, af ny båtsmansindelning och rotering, af utsockne frälsehemman i Halland, af städernas båtsmanshåll samt af 6 båtsmansrotar på Visingsö, för hvart och ett af nämnda år beräknad till ett jemnadt belopp af 200,000 kronor.

För år 1898, då lindringen skall utgå med *sjuttio* procent, ansåge statskontoret någon väsentlig tillökning i inkomst icke vara att emotse genom vakanssättningen, hvadan ifrågavarande inkomstitel föreslagits få i riksstaten för år 1898 upptagas med ett i anledning af den ökade lindringen till 150,000 kronor nedsatt belopp.

Jernvägstrafikmedel. Nettobehållningen å trafikmedlen för år 1898 kan, jemlikt en från jernvägsstyrelsen meddelad uppgift, antagas till 9,000,000 kronor; och torde detta belopp, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, böra i förevarande beräkning upptagas.

Skogsmedel, som upptagas uti 1896 års riksstat med 2,900,000 kronor, äro beräknade för år 1897 till 3,000,000 kronor och hafva utgjort:

år 1893	kronor	2,903,915: —
» 1894	»	3,487,318: —
» 1895	»	4,209,306: —
eller i medeltal för de tre åren	»	3,533,513: —

Enligt från domänstyrelsen statskontoret meddelad uppgift hafva statsverkets skogsmedelsinkomster under 1896 års trenne första kvartal belöpt sig till 3,936,102 kronor och skulle, i händelse skogsmedelsuppbörden under fjerde kvartalet komme att motsvara uppbörden under samma tid af det nästföregående året, 309,236 kronor, för år 1896 således uppgå till 4,245,338 kronor.

Inkomsten af skogsmedlen, som för år 1892 belöpte sig till 2,961,826 kronor och år 1893 inflöt med ett något lägre belopp af 2,903,915 kronor, hade, enligt hvad statskontoret anført, sedermera öfverstigit den senast antagna beräkningen, under år 1894 med mera än 480,000 kronor och under år 1895 med mera än 1,200,000 kronor. Enligt hvad förenämnda uppgift gäfvade vid handen, borde resultatet för år 1896 blifva liknande det föregående årets, och syntes vid sådant förhållande en förhöjning i beräkningen af denna statsinkomst kunna ega rum. Inkomsten vore emellertid till följd af förhållanden, som ej på förhand med någon säkerhet kunde förutses, vexlande, i hvilket afseende erinrats, att statsverkets skogsmedel, som år 1890 uppgingo till 3,150,074 kronor, för år 1891 belöpte sig till endast 2,520,439 kronor. Under 1892 hade inkomsten stigit till 2,961,826 kronor, men år 1893 nedgått till ett belopp, som endast obetydligt öfversteg 2,900,000 kronor. Statskontoret hade därför ansett sig icke böra för 1896 föreslå någon vidare för-

ändring i den senast antagna beräkningen af skogsmedlen, än att desamma måtte i nämnda års riksstat uppföras med ett till 3,500,000 kronor förhöjdt, medelinkomsten för åren 1893—1895 nära motsvarande belopp.

I likhet med hvad Kongl. Maj:t enligt statskontorets berörda hemställan föreslagit, anser utskottet berörda inkomsttitel böra för år 1898 beräknas till 3,500,000 kronor.

På grund af hvad sålunda förekommit och då hvad Kongl. Maj:t föreslagit i afseende å beräkningen af statsverkets ifrågavarande inkomster icke gifvit anledning till någon erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

att statsverkets ordinarie inkomster för år 1898 må beräknas på följande sätt:

Grundskatt	kronor	1,444,000: —
Kyrkotionde.....	»	250,000: —
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	»	270,000: —
Afgifter för persedelunderhållet vid rusthållsinfanteriet	»	51,000: —
Trosspassevolansafgift	»	19,000: —
Tillfälliga rotevakansafgifter	»	206,000: —
Soldatvakansafgift.....	»	42,000: —
Båtsmansvakansafgift.....	»	150,000: —
Arrendemedel.....	»	2,300,000: —
Mantalspenningar	»	665,000: —
Bötesmedel	»	250,000: —
Kontrollstämpelmedel	»	25,000: —
Fyr- och båkmedel	»	1,400,000: —
Telegrafmedel	»	1,410,000: —
Jernvägstrafikmedel.....	»	9,000,000: —
Skogsmedel	»	3,500,000: —
Extra uppbörd	»	100,000: —

Summa kronor 21,082,000 —

2:o). I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t i sammanhang med beräkningen af förenämnda inkomster samt af de extra ordinarie inkomsterna eller *bevillningarna*,

rörande hvilkas belopp det ej tillkommer statsutskottet att ingå i pröfning, föreslagit, att af *riksbankens vinst* för år 1896 ett belopp af 2,790,000 kronor må anvisas till utbetalning för statsverkets behof under år 1898; och har Riksdagen beslutit, att af denna vinst 1,800,000 kronor må öfverlemnas till statsverket.

Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att såsom tillgång till förevarande statsreglering må beräknas och användas *öfverskott å statsregleringarna för föregående år*, utgörande 14,229,000 kronor.

Öfver hvad Kongl. Maj:t i sistnämnda hänseende föreslagit kommer utskottet att meddela särskildt yttrande; hvilket utskottet härmed får för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 10 maj 1897.

På statsutskottets vägnar:

Chr. Lundeberg.

Tabell öfver statsverkets ordinarie inkomster.

Statskontoret beräknat för 1898.			Statsutskottets förslag för 1898.	
Kronor	öre		Kronor	öre
1,444,000	—	Grundskatt	1,444,000	—
250,000	—	Kyrkotionde	250,000	—
270,000	—	Kavalleriregementenas hästvakans- spanmål.....	270,000	—
51,000	—	Afgifter för persedelunderhållet vid rusthållsinfanteriet	51,000	—
19,000	—	Trosspassevolansavgift.....	19,000	—
208,000	—	Tillfälliga rotevakansavgifter.....	206,000	—
42,000	—	Soldatvakansavgift	42,000	—
150,000	—	Båtsmansvakansavgift	150,000	—
2,300,000	—	Arrendemedel	2,300,000	—
665,000	—	Mantalspenningar	665,000	—
250,000	—	Bötesmedel	250,000	—
25,000	—	Kontrollstämpelmedel	25,000	—
1,400,000	—	Fyr- och båkmedel.....	1,400,000	—
1,410,000	—	Telegrafmedel	1,410,000	—
9,000,000	—	Jernvägstrafikmedel	9,000,000	—
3,500,000	—	Skogsmedel.....	3,500,000	—
100,000	—	Extra uppbörd.....	100,000	—
S:a 21,084,000	—		Summa	21,082,000